

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรส และชีวิตครอบครัวระหว่างกลุ่มการศึกษาสูงและกลุ่มการศึกษาต่ำ โดยจำแนกตามอาชีพและรุ่นควย และได้คำนวณหาระดับความมีเหตุผลของสังคมไทยว่าอยู่ในระดับใด

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สุ่มตัวอย่างจากบุคคล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้มีการศึกษาชั้นปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ และกลุ่มผู้มีความรู้ไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยที่แต่ละกลุ่มจำแนกออกเป็น 2 อาชีพ คือ ข้าราชการและไม่ใช่ข้าราชการ และแต่ละอาชีพแบ่งออกเป็น 3 รุ่น คือ รุ่นที่ 1 อายุเฉลี่ย 60 ปี รุ่นที่ 2 อายุเฉลี่ย 40 ปี และรุ่นที่ 3 อายุเฉลี่ย 20 ปี ใช้ตัวอย่างประชากรรุ่นละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน

การรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลควยแบบวัดความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวนข้อความในแบบสัมภาษณ์ 70 ข้อความ แต่ละข้อความได้อ่านการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิในคานต่าง ๆ และยอมรับว่าเป็นข้อความที่วัดความมีเหตุผลได้ตามวัตถุประสงค์ไม่น้อยกว่า 8 ท่าน และจากการนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม ปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้เท่ากับ

0.84

ส่วนการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวอย่างประชากรกลุ่มต่าง ๆ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวแปร 3 ตัว (2 x 2 x 3 Factorial Design) ประกอบกับวิธีการของดินแคน (Duncan's New Multiple Range Test) และการทดสอบค่าที (t - test)

๒๒
ขอคนพบ

1. ความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวของกลุ่มการศึกษาสูงและกลุ่มการศึกษาต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 โดยที่กลุ่มการศึกษาสูงมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่ากลุ่มการศึกษาต่ำ

2. ความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวของข้าราชการและไม่ใช้ข้าราชการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยที่ข้าราชการมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่าไม่ใช้ข้าราชการ

3. ความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวของรุ่นอายุ 60 ปี รุ่นอายุ 40 ปี และรุ่นอายุ 20 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 โดยที่รุ่นอายุ 20 ปี มีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่ารุ่นอายุ 40 ปี และรุ่นอายุ 40 ปี มีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่ารุ่นอายุ 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 นั่นคือ เหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวมีแนวโน้มสูงขึ้น

4. ในกลุ่มการศึกษาสูง เหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวของข้าราชการและไม่ใช้ข้าราชการ ไม่ปรากฏความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

5. ในกลุ่มการศึกษาต่ำ ข้าราชการและไม่ใช้ข้าราชการมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 โดยที่ข้าราชการมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่าไม่ใช้ข้าราชการ

6. ความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวของกลุ่มการศึกษาสูง และกลุ่มการศึกษาต่ำที่มีอาชีพข้าราชการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 โดยที่กลุ่มการศึกษาสูงมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่ากลุ่มการศึกษาต่ำ

7. ความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวของกลุ่มการศึกษาสูง และกลุ่มการศึกษาต่ำที่ไม่ใช้ข้าราชการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 โดยที่กลุ่มการศึกษาสูง มีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่ากลุ่มการศึกษาต่ำ

8. ระบุความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวโดยเฉลี่ยของสังคมไทย วัดได้สูงไม่เกิน 82.74 % ซึ่งเป็นค่าที่จัดอยู่ในระดับสูง

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ได้ผลตรงตามสมมติฐานที่ไว้กว้างไว้ กล่าวคือ ความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวของประชากรแตกต่างกันตามการศึกษา อาชีพ และอายุ การที่กลุ่มการศึกษาสูงที่เหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่ากลุ่มการศึกษาคำ น่าจะเป็นเพราะกลุ่มการศึกษาสูงเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาชั้นสูงของสังคม เป็นการศึกษาซึ่งรวมชายและหญิงศึกษาในสถาบันเดียวกัน เป็นการศึกษาที่เน้นในเรื่องประชาธิปไตยและเสรีภาพของแต่ละบุคคล และเน้นความมีเหตุผล ทำให้ผู้ได้รับการศึกษาระดับนี้มีความคิดส่วนใหญ่ที่เป็นของตนเอง ประกอบกับวัฒนธรรมตะวันตกได้แพร่หลายในมหาวิทยาลัยมากที่สุด ทำให้การคบหาสมาคมระหว่างชายหญิงเป็นของธรรมดาชายและหญิง ถือความรัก ความพอใจซึ่งกันและกันเป็นใหญ่มากกว่าที่จะให้ผู้ใหญ่มาบีบบังคับในการเลือกคู่ครองของตน เขาเหล่านั้นเริ่มเห็นความสำคัญของชีวิตการสมรสและครอบครัวว่า เป็นสิ่งที่ตนเองจะต้องเป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้นเอง มิใช่ปล่อยให้ตามยถากรรม ส่วนผู้มีการศึกษาคำนั้น การศึกษาอบรมส่วนใหญ่มักได้จากครอบครัวซึ่งเป็นการอบรมที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ทำให้กลุ่มการศึกษาคำยังคงอยู่ในกรอบของประเพณีและความคิดเก่า เสรีภาพ และความเสมอภาคมีน้อย เพราะมีผู้ใหญ่เป็นผู้ควบคุมแนวความคิดโดยมีผู้เขี่ยวคอยปฏิบัติตามแบบแผน การสมรสของคนกลุ่มนี้จึงมักขึ้นอยู่กับผู้ใหญ่เป็นผู้กำหนดวิถีชีวิตให้

การที่ข้าราชการมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่าไม่ใช่ข้าราชการ น่าจะเป็นเพราะผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจและรับจ้างส่วนใหญ่เป็นคนไทยที่มีบิดามารดาเป็นคนจีน จึงได้รับอิทธิพลการอบรมเลี้ยงดูแบบจีนตลอดมา ซึ่งในเรื่องการสมรสและชีวิตครอบครัวนี้ สังคมจีนถือว่า การสมรสเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ในการกำหนดคู่สมรสให้ โดย

ผ่านทาง "แม่สื่อ" คนกลุ่มนี้จึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการสมรสและชีวิตครอบครัวเท่าใดนัก และมักถือว่าชีวิตครอบครัวขึ้นกับกรรมเก่า บุตรหลานชาวจีนจึงได้รับค่านิยมนี้สืบต่อมา แม้วาบุตรหลานเหล่านี้จะได้รับการอบรมให้เข้ากับสังคมใหม่ก็ตาม แต่ค่านิยมเดิมที่ได้รับจากครอบครัวก็ยังนับว่ามีอิทธิพลอยู่มาก

การที่คนรุ่นหลังมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวดีกว่าคนรุ่นก่อน น่าจะเป็นเพราะการศึกษาในปัจจุบันเป็นการศึกษาเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งเน้นในเรื่องอิสรภาพ เสรีภาพ และเอกศักดิ์ของบุคคล (Individual Integrity) โดยมุ่งตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กเข้าใจความสัมพันธ์แบบต่าง ๆ ในสังคมตลอดจนปัญหาสังคมต่าง ๆ เช่น การแต่งงาน การเลี้ยงดูบุตร การประกอบอาชีพ เป็นต้น เปิดโอกาสให้เด็กหัดคิด หัดทำ และหัดแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง¹ ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้คนรุ่นหลังเริ่มมีความคิดที่เป็นของตนเอง ประกอบกับการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งมีจะจัดการศึกษาแบบสหศึกษา ทำให้การคบเพื่อนต่างเพศดูเป็นของธรรมดา ชายหญิงในยุคปัจจุบันนี้โอกาสใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น จึงเป็นบ่อเกิดของความรัก และความพอใจซึ่งกันและกัน การสมรสจึงเปลี่ยนจากการที่ผู้ใหญ่เลือกให้มาเป็นการที่หนุ่มสาวเลือกเอง การที่สังคมไทยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงตามแนวประชาธิปไตยมากขึ้นนี้ย่อมทำให้เกิดทั้งผลดีและผลเสีย ผลดีคือ สังคมไทยเริ่มจะมีระบอบการปกครองตามแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์มากขึ้น เพราะแนวความคิดต่าง ๆ ของประชาชนเริ่มเป็นไปในทางที่สอดคล้องกับแนวการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ส่วนผลเสียก็คือ ถ้าในระหว่างรุ่นมีเหตุผลต่างกันมากขึ้นเรื่อย ๆ ย่อมจะทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ซึ่งย่อมทำให้เกิดปัญหาหลายทาง เช่น ปัญหาสังคม ปัญหาด้านการปกครอง เป็นต้น

จากการที่คนรุ่นหลังเน้นในเรื่องเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวมากกว่าคนรุ่นก่อนนี้เอง เพื่อขจัดปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง

¹ ช่าง บัณฑิต, หลักการศึกษ (พระนคร : แพร่วิทยา, 2506), หน้า 379.

ของเหตุผลในเรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะสร้างทัศนคติที่ดี และสร้างความเข้าใจอันดี ต่อเรื่องการสมรสและชีวิตครอบครัวให้แก่เด็กหนุ่มสาวในสมัยปัจจุบันด้วยการ

- ✓ 1. ควรให้การศึกษแก่เด็กไขเรื่องการสมรสและชีวิตครอบครัว และความเป็นไป ในครอบครัว เพื่อให้เด็กใคร่ถึงอุปสรรคและปัญหาที่อาจจะพียงมีภายหลังการสมรสแล้ว เพื่อเป็นการสร้างทัศนคติ คุณธรรม หรือค่านิยมให้แก่เด็ก เพราะทุกคนไมอาจหลีกเลี่ยง การอยู่ร่วมกันในสถานครอบครัวได้
2. ควรให้มีการศึกษาเรื่องเพศศึกษา เพื่อเป็นการสอนแนวทางชีวิตที่เป็นจริงใน สังคมโดยเน้นหนักในด้านการศึกษาอย่างแท้จริง เพราะจะไม่ได้ประโยชน์อะไรเลยที่จะเก็บ เรื่องธรรมชาติและการปฏิบัติต่อกันในเรื่องเพศเป็นสิ่งลึกลับและต้องห้าม
3. รัฐหรือองค์กร เอกชนควรจัดตั้งสถานแนะแนวปัญหาชีวิตการสมรสและชีวิต ครอบครัว เพื่อให้ชีวิตหลังการสมรสอยู่กันอย่างราบรื่น มีความรัก ความอบอุ่น และมีมั่นคง
4. ควรจัดให้มีการอบรมและสัมมนาขึ้นเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัว และ มีการแนะนำเกี่ยวกับปัญหาชีวิตในครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

สำหรับผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าทางด้านนี้ต่อไป ผู้วิจัยจะใคร่จะให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังต่อไปนี้

1. ควรจะได้ทำการศึกษาให้กว้างขวางกว่านี้ โดยใช้ตัวอย่างประชากรใน ต่างจังหวัดเพื่อผลการวิจัยจะได้สามารถนำไปใช้กับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ทั่วประเทศ
2. ควรจะได้ศึกษาหาสาเหตุของการที่บุคคลกลุ่มต่าง ๆ มีเหตุผลแตกต่างกัน
3. ควรจะได้มีการศึกษาพฤติกรรมและการแสดงออกของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เพื่อยืนยัน เหตุผลที่เขายึดถือ
4. ควรให้มีการศึกษา Cross Cultural Study ระหว่างเหตุผลเกี่ยวกับการ สมรสและชีวิตครอบครัวของคนไทยกับชาวต่างประเทศ
5. ควรใช้วิธีการอื่นนอกจากการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล